

OKRESNÁ PROKURATÚRA LEVICE
Šafárikova 7, 934 01 Levice 1

Číslo: 2 Pv 135/20/4402-15
EEČ: 2-31-128-2020

Levice 09.11.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Levice

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako zákonná zástupkyňa maloletej XXXXX, narodenej XXXXX žiačky 9. ročníka Základnej školy XXXXX XXXXX okres Levice napriek vykonaným opatreniam zo strany školy nezabezpečila jej riadnu povinnú školskú dochádzku, v dôsledku čoho XXXXX v školskom roku 2019/2020 v období od 02.09.2019 do 11.02.2020 nechodila pravidelne do školy a vymeškala celkom 218 neospravedlnených vyučovacích hodín,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) uznesením č. ČVS: ORP-122/1-VYS-LV-2020 zo dňa 16.03.2020 v zmysle § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal

trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som zistila, že vykonané dôkazy odôvodňujú zastavenie trestného stíhania podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona z dôvodu absencie subjektívnej stránky trestného činu, pre ktorý bolo XXXXX vznesené obvinenie.

Ovinená XXXXX vo svojom výsluchu uviedla, že dcéra XXXXX jej bola po rozvode zverená do starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Levice. S otcom dcéry obvinená už nežije. Snažila sa dohliadať, aby dcéra riadne chodila do školy a zúčastňovala sa na vyučovaní bez vymeškávania. Od začiatku školského roka ju riadne vychystala do školy a vprevidala ju z domu na autobus. Po vyučovaní sa každý deň riadne vrátila domov. O tom, že má veľký počet vymeškaných hodín, sa obvinená dozvedela listom zo školy. Do školy bola viackrát predvolaná. Pýtala sa dcéry, prečo nechodí do školy a ona ju ignorovala. Taktiež jej dohovárala, aby do školy riadne chodila. Dcéra jej povedala, že má priateľa, v novembri 2019 za ním odišla a nejakú dobu s ním žila v XXXXX. Uvedenú situáciu obvinená riešila so školou aj pani kurátorkou z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Následne bola jej dcéra dňa 10.02.2020 umiestnená v Reedukačnom centre XXXXX. Obvinená taktiež uviedla, že na začiatku školského roka bola riadne oboznámená so školským poriadkom a tiež o ospravedlňovaní absencií jej dcéry. Celú situáciu ľutuje. Dcéra bola nezládnuteľná a nikoho nepočúvala.

Svedkyňa XXXXX vo svojom výsluchu uviedla, že je triednou učiteľkou XXXXX, ktorá navštevuje 9. ročník Základnej školy XXXXXXXXXX. Obvinenú nepozná, pretože na rodičovské združenia nechodievala. Žiačka začala školskú dochádzku vymeškávať od októbra 2019, od tohto obdobia chodila do školy veľmi zriedkavo, pripravená bola v rámci možností. Žiačka nebola klasifikovaná na polročnom vysvedčení, pretože nemala dostatočný počet známok. Na komisionálne skúšky sa nedostavila. Svedkyňa vyzývala matku na jej nedbalú školskú dochádzku, bola viackrát predvolávaná do školy, avšak dostavila sa len raz v novembri. Z pohovoru matky a riaditeľky školy vyplynulo, že dcéra ušla z domu, neposlúcha matku. Matka sa obrátila aj na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, aby jej tento problém pomohli vyriešiť. Na rodičovskom združení, na ktorom sa rodičia oboznamujú so školským poriadkom, obvinená nebola. Vo februári bolo svedkyni riaditeľkou školy oznámené, že žiačka je tehotná a bola umiestnená v reedukačnom centre. Za tú dobu žiačka prostredníctvom matky nepožiadala o individuálny študijný plán ani nepredložila lekárske potvrdenie o tom, že nemôže navštevovať školu z dôvodu tehotenstva. Za obdobie od 02.09.2019 do 11.02.2020 žiačka vymeškala celkovo 255 neospravedlnených vyučovacích hodín. Od obdobia umiestnenia v reedukačnom centre má žiačka prerušené štúdium. Jej správanie v kolektíve bolo bezproblémové.

Svedkyňa XXXXX vo svojom výsluchu uviedla, že pracuje ako samostatný radca na oddelení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. V plnom rozsahu sa pridriava

správy zo dňa 19.05.2020. Spis XXXXX úrad vedie v súvislosti s nepravidelnou školskou dochádzkou. Rodina je monitorovaná a navštevovala ju aj vysunutá terénna pracovníčka. V tomto školskom roku sa matka obrátila na úrad z dôvodu, že jej dcéra má známosť s iným mužom a dochádza za ním do domácnosti. Maloletá potvrdila, že má známosť s dospelým mužom od leta 2019, matka ho pozná a je s ním tehotná. Gravidita toho času nebola potvrdená lekárom. Rodina bola poradensky usmernená, že je vhodné zabezpečiť odborné gynekologické vyšetrenie, potvrdenie gravidity a vypracovanie individuálneho študijného plánu. Maloletá súhlasila, ale neskôr odišla za priateľom. Matka sa snažila získať dcéru späť a postupovať podľa usmernení úradu, ale neúspešne. Maloletá sa nechcela vrátiť a ostala u priateľa. V januári 2020 podal úrad návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému súd vyhovel a maloletá bola umiestnená do Reedukačného centra XXXXX.

Svedkyňa XXXXX po zákonom poučení uviedla, že obvinená je jej matka a odoprela vypovedať.

Do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené listinné dôkazy, a to výpis z triednej knihy 9. ročníka Základnej školy XXXXX za školský rok 2019/2020, oznámenia a predvolania adresované obvinenej zo strany školy smerujúce k náprave nepravidelnej školskej dochádzky žiačky, rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 3P/111/2016-46 zo dňa 09.05.2017, právoplatný dňa 12.06.2017 o zverení XXXXX do osobnej starostlivosti XXXXX na čas po rozvode, uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 17P/16/2019-9 zo dňa 10.02.2020, právoplatné v spojení s opravným uznesením dňa 03.03.2020 o nariadení neodkladného opatrenia – odovzdanie XXXXX do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra XXXXX, rozhodnutie Základnej školy XXXXX č. XXXXX XXXXX XXXXX zo dňa 12.02.2020 o prijatí na základné vzdelávanie XXXXX, charakteristika žiačky Základnou školou XXXXX a Základnou školou XXXXX, správa Reedukačného centra XXXXX, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice č. XXXXX zo dňa 19.05.2020, správa na osobou obvinenej od obce XXXXX zo dňa 28.04.2020, odpis Registra trestov SR zo dňa 21.10.2020 a výpis z evidencie priestupkov SR obvinenej zo dňa 21.10.2020.

Zo zabezpečených listinných dôkazov vyplýva, že XXXXX bola rozsudkom Okresného súdu XXXXX zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky XXXXX. V školskom roku 2019/2020 bola žiačkou 9. ročníka Základnej školy XXXXX. V období od 02.09.2019 do 11.02.2020 vymeškala spolu 218 neospravedlnených vyučovacích hodín. Obvinená bola za účelom nápravy školskej dochádzky svojej dcéry opakovane zo strany školy predvolávaná a upozorňovaná, avšak na výzvy nereagovala. Z dôvodu neplnenia si povinnej školskej dochádzky, tehotenstva, odmietania podrobiť sa lekárskeho vyšetreniu a nezodpovedným prístupom maloletou bola tá neodkladným opatrením Okresného súdu Levice dočasne umiestnená do Reedukačného centra XXXXX. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice vyplýva, že maloletá je v evidencii detí s poruchami správania v súvislosti s nepravidelnou školskou dochádzkou, v roku 2019 sa zoznámila s dospelým mužom, pravidelne za ním odchádza bez súhlasu matky, je gravidná, odmieta sa podrobiť lekárskeho vyšetreniu, odmieta sa vrátiť domov, nerešpektuje žiadne dohody, na čo úrad podal na Okresný súd Levice návrh na vydanie neodkladného opatrenia spočívajúceho v jej umiestnení do reedukačného centra, ktorému bolo

vyhovené. Zo zabezpečených správ školských zariadení, ktoré maloletá navštevovala resp. v súčasnosti navštevuje, vyplýva, že jej správanie počas vyučovania je bezproblémové. Zo správy Reedukačného centra XXXXX vyplýva, že maloletá sa do kolektívu dievčat adaptovala pomerne dobre, dočasné zhoršenie vo vzťahoch v kolektíve centrum zaznamenalo počas lekárom stanovenom obmedzení pracovných činností, čo sa v krátkom čase vyriešilo. Vo svojich veciach udržiava poriadok, je v pravidelnom kontakte s matkou a otcom. Matka sa pravidelne dožaduje informácií o jej aktuálnom stave. Odlúčenie pravdepodobne prispelo k utuženiu ich vzájomného vzťahu. Počas prvých dní bola maloletá extrémne chudá, mala zanedbaný pitný režim, cítila sa unavene. Aktuálne je po zdravotnej stránke stabilizovaná. Z odpisu registra trestov SR vyplýva jedno zahladené odsúdenie obvinenej. Z výpisu z evidencie priestupkov SR vyplýva, že obvinená sa dopustila jedného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 8 Trestného zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 10 odsek 1 Trestného zákona, prečin je

- a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
- b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 15 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 16 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Podľa § 17 Trestného zákona, pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Podľa § 211 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život.

Podľa § 211 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona, odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písmeno b) Trestného zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Skutková podstata trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže postihuje také konanie páchatel'a, ktorý alternatívne niektorým z taxatívne vymedzených spôsobov vydá čo aj z nedbanlivosti osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia. Nebezpečenstvo spustnutia predstavuje takú okolnosť, ktorá nastať nemusí, a teda postačuje, ak takýto následok hrozí. Trestná zodpovednosť páchatel'a nastáva v prípadoch, keď v dôsledku jeho konania či opomenutia konať vzniklo reálne nebezpečenstvo, že osoba mladšia ako 18 rokov sa vystavuje sklonom viesť záhaľčivý alebo nemravný život, a teda konať v rozpore s morálnymi zásadami alebo právnymi predpismi. Osobitne v prípade záškoláctva trestný postih zákonných zástupcov osoby mladšej ako 18 rokov nastáva, ak ich pasivita resp. nezáujem o nápravu prerastie do rozsahu vedúceho k záhaľčivému spôsobu jej života formou poklesu mravnosti trvalejšieho charakteru. Osoba mladšia ako 18 rokov sa neplnením si svojej povinnej školskej dochádzky v dôsledku konania páchatel'a vytavuje nebezpečenstvu, že nenadobudne návyky smerujúce žiť sa poctivou prácou prípadne počas neospravedlnenej absencie na vyučovaní bezcieľne sa potulovať, stretávať sa s osobami majúcimi na jej výchovu nepriaznivý vplyv, užívať alkohol alebo iné návykové látky prípadne páchať trestnoprávnu alebo inú protispoločenskú činnosť. Subjektívna stránka trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona je zákonodarcom formulovaná alternatívne, a teda pre trestnosť činu sa vyžaduje jeho spáchanie buď úmyselne (formu priameho alebo nepriameho úmyslu) alebo z nedbanlivosti (formou vedomej alebo nevedomej nedbanlivosti).

Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že obvinená svoju dcéru na školské vyučovanie riadne vychystala a vypravovala ju z domu na autobus. O vymeškaných vyučovacích hodinách sa dozvedela listom zo školy. Z výsluchu triednej učiteľky maloletej vyplynulo, že obvinená na opakované výzvy školského zariadenia na odstránenie uvedeného stavu nereagovala. Napriek pasivite obvinenej vo vzťahu k školskému zariadeniu sa tá obrátila na príslušný úrad práce sociálnych vecí a rodiny, ktorý jej vzniknutú situáciu v rámci svojich kompetencií pomáhal riešiť. Zo zabezpečených listinných dôkazov vyplýva, že maloletá je osobou s poruchami správania, v dôsledku čoho si neplnila povinnú školskú dochádzku a tento čas trávila

so starším mužom vrátane intímneho zblížovania, ktoré vyústilo do jej tehotenstva v mladom veku. Napriek príslubu nápravy sa opakovane odmietala vrátiť do spoločnej domácnosti k obvinenej a naďalej si neplnila povinnú školskú dochádzku. Poruchy správania maloletej do takej miery, že vyžadovali jej umiestnenie do reedukačného zariadenia, konštatoval v rámci svojich šetrení aj úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý na príslušný súd podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Obvinenou uvádzané výchovné problémy s maloletou dcérou boli pravdivé, opodstatnené a nemajúce pôvod v zanedbávaní starostlivosti. Obvinená sa skutočne snažila o to, aby jej dcéra riadne navštevovala školské zariadenie, nezanedbávala povinnú školskú dochádzku a neodchádzala z domu. Napriek jej nezáujmu zúčastňovať sa na pohovoroch v škole a rodičovských združeníach resp. požiadať o individuálny študijný plán z dôvodu tehotenstva dcéry, prejavila snahu a uvedenú skutočnosť oznámila príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Je evidentné, že výchovu dcéry sama nezvládala. Záujmu o ňu svedčí vyjadrenie Reedukačného zariadenia XXXXX, ktoré uviedlo, že počas pobytu maloletej sa o ňu obvinená pravidelne zaujíma a ich vzájomný vzťah sa medzičasom zlepšil. Taktiež je potrebné uviesť, že obvinená je na výchovu dcéry sama. Okrem toho vychováva ďalšie tri maloleté deti, vo vzťahu ku ktorým úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nekonštatoval výchovné problémy.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obvinená svojím konaním nenaplnila znaky skutkovej podstaty trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona, pretože nekonala ani v úmysle ani z nedbanlivosti vydať svoju maloletú dcéru nebezpečenstvu spustnutia tým, že by jej umožnila viesť záhaľčivý alebo nemravný život. Svojím konaním nenaplnila ani znaky skutkovej podstaty priestupku v zmysle § 37 odsek 1 zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na vyššie uvedené som rozhodla v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok (§ 185 a nasl. Trestného poriadku).

Mgr. Lenka Servická
prokurátorka